

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักบัญชีในสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ รวมถึงเพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการอย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มผู้ประกอบการที่จดทะเบียนใหม่ในปี พ.ศ. 2550 ในเขตกรุงเทพมหานคร อันประกอบไปด้วยบริษัทจำกัด (มหาชน) บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และห้างหุ้นส่วนสามัญ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 232,496 ราย (สำนักงานบริการข้อมูลธุรกิจ กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2550, ต้นฉบับ)

กลุ่มตัวอย่าง

ทางผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มตามเขตการปกครอง (Cluster or Area Random Sampling) ดังต่อไปนี้

1. ทำการแบ่งกลุ่มสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เขตเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มได้จำนวนทั้งสิ้น 51 เขต เพื่อสำรวจคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของผู้ประกอบการ เขตกรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างจากเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ซึ่งจากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยระบุความคาดเคลื่อนที่ 0.05 ซึ่งพบว่าในงานวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 398 กลุ่มตัวอย่าง หรือประมาณ 400 กลุ่มตัวอย่าง
3. คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งไปตามเขต โดยใช้สูตรการคำนวณของ Nag talon (นำชัย ทนุผล, 2529, หน้า 67)
ซึ่งจากการคำนวณสามารถแสดงผลได้ดังตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนสถานประกอบการที่จดทะเบียนใหม่ในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งตามเขตการปกครอง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขต

เขต	จำนวนสถานประกอบการ	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
เขตคลองเตย	7,781	13
เขตคลองสาน	3,046	5
เขตคลองสามวา	3,101	5
เขตคันนายาว	2,632	5
เขตจตุจักร	9,006	15
เขตจอมทอง	3,106	5
เขตดอนเมือง	3,158	5
เขตดินแดง	4,596	8
เขตดุสิต	4,152	7
เขตตลิ่งชัน	2,242	4
เขตทวีวัฒนา	1,725	3
เขตทุ่งครุ	2,050	4
เขตธนบุรี	2,537	4
เขตบางกอกน้อย	2,712	5
เขตบางกอกใหญ่	1,542	3
เขตบางกะปิ	10,182	18
เขตบางขุนเทียน	4,506	8
เขตบางเขน	6,858	12
เขตบางคอแหลม	3,043	5
เขตบางแค	4,122	7
เขตบางซื่อ	3,553	6
เขตบางนา	4,308	7
เขตบางบอน	3,361	6
เขตบางพลัด	3,222	6
เขตบางรัก	12,902	22
เขตบึงกุ่ม	5,677	10
เขตปทุมวัน	9,405	16

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เขต	จำนวนสถานประกอบการ	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
เขตประเวศน์	5,660	10
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	3,815	7
เขตพญาไท	7,586	13
เขตพระโขนง	6,418	11
เขตพระนคร	3,382	6
เขตภาษีเจริญ	2,685	5
เขตมีนบุรี	3,314	6
เขตยานนาวา	6,309	11
เขตราชเทวี	4,280	7
เขตราษฎร์บูรณะ	2,268	4
เขตลาดกระบัง	2,816	5
เขตลาดพร้าว	5,156	9
เขตวังทองหลาง	7,089	12
เขตวัฒนา	9,840	17
เขตสวนหลวง	5,871	10
เขตสะพานสูง	2,883	5
เขตสัมพันธวงศ์	4,130	7
เขตสาทร	4,760	8
เขตสายไหม	2,941	5
เขตหนองแขม	2,620	5
เขตหนองจอก	1,318	2
เขตหลักสี่	3,394	6
เขตห้วยขวาง	9,385	16
ไม่ระบุเขต ^ก	51	0
รวม	232,496 ^ก	400 ^ข

ที่มา : ^ก สำนักงานบริการข้อมูลธุรกิจ กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2550

^ข จากการคำนวณ

^ค จากต้นฉบับ

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญต่อคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของผู้ประกอบการ เขตกรุงเทพมหานครนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทางคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครโดยรอบ เพื่อสอบถามบริษัท และห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ ถึงเกณฑ์การตัดสินใจรับบุคคลเข้าทำงานด้านการบัญชี รวมถึงความต้องการพื้นฐานของบุคคลที่ทางบริษัท หรือหน่วยงานจะรับเข้ามาเป็นพนักงาน และยังทำการค้นคว้าเอกสาร และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพนักบัญชีที่เป็นจริง และที่ต้องการ

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดทางการศึกษา โดยได้มาจากการสรุปความคิดที่ได้จากการสอบถาม และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำเป็นกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3 สร้างแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งข้อมูลออกเป็นทั้งหมด 4 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปด้านงานบัญชี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านคุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบันที่พึงประสงค์ โดยทั้งนี้

แบบสอบถามที่ได้รับมา จะทำการวิเคราะห์ระดับการวัดเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ เพื่อนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาผลต่อไป โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้ความสามารถทางด้านบัญชี
2. ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์
3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ด้านภาษาต่างประเทศ
5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อต้องการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักบัญชีที่เป็นจริงและที่ฟังประสงค์ตามทัศนคติของบุคลากรในสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และหลังจากที่ได้ออกแบบสอบถามแล้ว ทางผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างแบบสอบถามเพื่อใช้ในงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามจำนวน โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 20 แห่งในเขตพื้นที่เขตบางรัก เนื่องจากมีจำนวนผู้ประกอบการรายใหม่ที่จดทะเบียนใหม่มากที่สุด โดยได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน ซึ่งมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 83.67

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักบัญชีที่เป็นจริงและที่ฟังประสงค์ตามทัศนคติของบุคลากรในสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการใช้แบบสอบถาม และจากการสังเกตการณ์ระหว่างการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมนั้นมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ตารางเพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเช่น ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำผลที่ได้มาอภิปรายในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ ข้อมูลทั่วไปด้านงานบัญชี

สำหรับในส่วนของคุณลักษณะด้านคุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบันที่ฟังประสงค์นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์การวัดค่าในส่วนของปัจจัยด้านต่าง ๆ อันประกอบไปด้วย

3.1 ด้านความรู้ความสามารถทางบัญชี

3.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ

3.4 ด้านคุณธรรม และจริยธรรม

3.5 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

โดยในแต่ละด้านใช้สเกลในการวัดทั้งสิ้น 5 ระดับ และมีการใช้คะแนนดังต่อไปนี้

พอใจอย่างยิ่ง หรือต้องการอย่างยิ่ง	เท่ากับ	5 คะแนน
พอใจมาก หรือต้องการมาก	เท่ากับ	4 คะแนน
พอใจ หรือต้องการปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
ไม่ค่อยพอใจ หรือต้องการน้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
ไม่พอใจ หรือไม่ต้องการ	เท่ากับ	1 คะแนน

ภายหลังจากที่ได้นำคะแนนที่ได้ในแต่ละรายด้านมารวมไว้แล้ว จึงค่อยคำนวณหา ค่าเฉลี่ยด้วยการเปรียบเทียบ โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสต์ (Best. 1974: 174) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	พอใจอย่างยิ่ง หรือต้องการอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	พอใจมาก หรือต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	พอใจ หรือต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	ไม่ค่อยพอใจ หรือต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่พอใจ หรือไม่ต้องการ

จากนั้นคำนวณหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อดูความเบี่ยงเบนเป็นรายข้อ และรายองค์ประกอบของการประเมินคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของผู้ประกอบการ เขตกรุงเทพมหานคร และทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของผู้ประกอบการ เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกตามตัวแปร ประเภทของกิจการ ประเภทสินค้า และบริการของกิจการ รวมถึงช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการ โดยใช้สถิติ โดยการทดสอบ F - test และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ่ (Seheffe')